

istand til at rive sig løs fra deres eget Erhverv for at hellige sig til Byens Anliggender, hvor der er saa faa Folk, der væsentlig leve af deres Renter og paa Grund deraf have Tiden fuldstændig til Disposition. Thi, om ogsaa en jævn Fordeling af Formuen isørigt er et meget stort Gode, saa bidrager det dog ikke til at fremme en stærk Udvikling af den communale Frihed, at vi næsten Alle ere nøbde til at leve af vort Arbeide, og paa Grund af dette daglige Arbeide ikke kunne hengive os heelt til at varetage de offentlige Interesser. Dernæst vil jeg sige, at, naar — hvad Ingen længes mere efter end jeg — Staten ikke faaer Andet med Communen at bestille end at have et Tilshn med den, saa at de valgte Repræsentanter ikke blot selv maae tage Beslutningerne, men ogsaa selv vælge dem, som skulde føre dem igjennem, saa vil der hos os som allevegne blive opstillet Betingelser, saasom Valg paa længere Aaremaal, og den Fordring, at de Vedkommende skulde have en Søn, fordi det Arbeide, der paalægges dem, er et saadant, som kræver en Mand's hele Tid. Men saaledes, som det er gjort i Lovforslaget, at tage Borgemeisteren eller Byfogden og sætte ham ind blandt Borgernes Udvalgte, og gjøre det til Pligt for ham at være Formand, og saaledes paalægge ham endogsaa langt mere Arbeide end de Andre, uden at han faaer en særlig Stilling, og uden at han har anden Magt end et Veto, det siger jeg kan kun paastaaes af Folk, der ikke kjende til de communale Forhold og til de første Grundsætninger for Orden i de communale Forhold.

Seg skal indskrænke mig til at fremdrage dette ene Punkt til Støtte for den af mig udtalte Overbeviisning, at dette Lovforslag ikke vil kunne blive nogen communal Codex. Om man kunde tænke sig at tage det oprindelige Udkaft for, for at see at bringe Noget ud deraf, der kunde gjælde indtil videre, det veed jeg ikke, men det vilde forekomme mig at være en besynderlig Fremgangsmaade; men at dette Lovforslag, især naar man seer hen til alle de Forarbeider, som i mangfoldige Retninger foreligge, ikke egner sig til Vedtagelse, det forekommer mig at være soleklart. Jeg kan

heller ikke see Andet, end at, naar Lands-thinget stiltiende har fundet sig i, at et Lovforslag, hvis Principer ere udgaaede fra selve Landsthinget, idet de ere nedlagte i en Betænkning af et Udvalg i Landsthinget, og derefter ere antagne af Regjeringen og lagte til Grund for et omfattende Lovudkaft, som Landsthinget to Gange har vedtaget, og som i Folke-thinget har været to Gange til Behandling, hvor det den ene Gang er blevet vedtaget, paa en eneste Bestemmelse nær, og hvor navnlig den nuværende Finantsminister som Ordspører røbede den største Interesse for Sagen — jeg siger, har Landsthinget kunnet finde sig i, at mangfoldige Aars Arbeide, som var ganske anderledes gjennemtænkt og gennemarbeidet end Noget af det, her foreligger, er blevet kastet overbord, eller begravet uden Fordpaalastelse, saa kunne vi sandelig ogsaa finde os i, at dette daarlige Lovforslag bliver liggende til næste Aar.

Krieger: Jeg har allerede antydet, at jeg for mit Vedkommende ønsker at bidrage, saameget som jeg kan, til, at der fremkommer et fyldestgjørende Udbytte af denne lange Rigsdagsamling, og det saavel, hvor det gjælder om at medvirke til det positive Indhold af Lovforslagene, som hvor det gjælder om ikke uden Nødvendighed at komme med Indsigelser. Det Sidste har jeg f. Ex. allerede viist derved, at jeg ikke under Behandlingen af Landcommunallovsforslaget har fremdraget det Spørgsmaal til nærmere Forhandling, om det var rigtigt at forlade den Vej, ad hvilken — hvad jo alle Medlemmer ville vide — tidligere Rigsdage og Regjeringer have søgt at ordne Forholdet, nemlig ved Dannelsen af overordnede høiere Communalraad, der omfattede Land og By. Det Landsthing, som nu sidder her, er et andet end det tidligere, men det vilde maaskee ogsaa i dette have viist sig at være overmaade vanstelig at gennemføre hi'nt Lovarbeide, som allerede tidligere har medtaget saa lang Tid, uden dog at føres igjennem. Om den ærede Minister, dersom han havde villet, maaskee dog vilde have været heldigere med at gennemføre det, end tidligere Ministre have været, er en anden Sag; det er et Spørgsmaal, som jeg i